

Zbiór Orzeczeń

Sprawa C-28/15

**Koninklijke KPN NV i in.
przeciwko
Autoriteit Consument en Markt (ACM)**

(wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez College van Beroep voor het bedrijfsleven)

Odesłanie prejudycjalne — Wspólne ramy regulacyjne sieci i usług łączności elektronicznej — Dyrektywa 2002/21/WE — Artykuł 4, 19 — Krajowy organ regulacyjny — Przepisy harmonizujące — Zalecenie 2009/396/WE — Znaczenie prawne — Dyrektywa 2002/19/WE — Artykuł 8, 13 — Operator wskazany jako posiadający znaczącą pozycję na rynku — Obowiązki nałożone przez krajowy organ regulacyjny — Kontrola cen i obowiązki związane z systemem księgowania kosztów — Stawki za zakańczanie połączeń w sieciach stacjonarnych i ruchomych — Zakres kontroli, jaką sądy krajowe mogą sprawować nad decyzjami krajowych organów regulacyjnych

Streszczenie – wyrok Trybunału (druga izba) z dnia 15 września 2016 r.

1. *Zbliżanie ustawodawstw — Sektor telekomunikacji — Sieci i usługi łączności elektronicznej — Ramy regulacyjne — Dyrektywy 2002/19, 2002/21 — Kontrola przez sąd krajowy decyzji krajowego organu regulacyjnego nakładającej obowiązki taryfowe na rynku zakańczania połączeń i nieuwzględniającej zalecenia Komisji — Brak uprawnienia do nieuwzględnienia tego zalecenia — Granice — Przyczyny związane ze szczególnymi cechami rynku*

(art. 288 TFUE; dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady: 2002/19, art. 8, 13; 2002/21, art. 4 ust. 1; zalecenie Komisji 2009/396)

2. *Zbliżanie ustawodawstw — Sektor telekomunikacji — Sieci i usługi łączności elektronicznej — Ramy regulacyjne — Dyrektywy 2002/19, 2002/21 — Kontrola przez sąd krajowy decyzji krajowego organu regulacyjnego nakładającej obowiązki taryfowe na rynku zakańczania połączeń — Ocena proporcjonalności — Dopuszczalność — Obowiązek wykazania faktycznej realizacji celów określonych w tych dyrektywach — Brak*

(dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady: 2002/19, art. 8 ust. 4, art. 13; 2002/21, art. 6, 7, 8; zalecenie Komisji 2009/396)

1. Artykuł 4 ust. 1 dyrektywy 2002/21 w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywy ramowej), zmienionej dyrektywą 2009/140, w związku z art. 8 i 13 dyrektywy 2002/19 w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej i urządzeń towarzyszących oraz wzajemnych połączeń (dyrektywy o dostępie), zmienionej dyrektywą 2009/140, należy interpretować w ten sposób, że sąd krajowy rozpatrujący spór dotyczący zgodności z prawem obowiązku taryfowego nałożonego przez krajowy organ regulacyjny (KOR) w odniesieniu do świadczenia usług zakańczania połączeń w sieciach stacjonarnych i ruchomych może przyjąć rozstrzygnięcie odbiegające od zalecenia 2009/396 w sprawie uregulowań dotyczących stawek za zakańczanie połączeń w sieciach stacjonarnych

i ruchomych w Unii Europejskiej, rekomendującego model obliczania kosztów zwanym „pure BU LRIC” (*Bottom-Up Long-Run Incremental Costs*) jako właściwy środek regulacji cen na rynku zakańczania połączeń wyłącznie wtedy, gdy uzna, że wymagają tego względy związane z okolicznościami rozpatrywanej sprawy, w szczególności ze szczególnymi cechami rynku w danym państwie członkowskim.

W istocie z art. 4 ust. 1 dyrektywy ramowej wynika, że zapewniane przez ten przepis prawo odwołania się musi działać w oparciu o skuteczny mechanizm odwoławczy, pozwalający na właściwe rozpoznanie meritum każdej sprawy. Ponadto przepis ten wskazuje, że organ właściwy do rozpoznania takiego odwołania, który może być sądem, musi dysponować odpowiednią wiedzą pozwalającą mu skutecznie wypełniać jego funkcje. Zatem jeśli sąd krajowy musi rozstrzygnąć spór dotyczący zgodności z prawem obowiązku taryfowego nałożonego przez KOR zgodnie z art. 8 i art. 13 dyrektywy o dostępie, może on nie uwzględnić zalecenia 2009/396, jednakże nawet jeśli zalecenia nie mają wywoływać wiążących skutków, sądy krajowe są zobowiązane uwzględniać zalecenia przy rozstrzyganiu zawisłych przed nimi sporów, w szczególności gdy udzielają one wyjaśnień dotyczących wykładni przepisów krajowych wydanych w celu ich wykonania lub w przypadku gdy mają one na celu uzupełnienie przepisów Unii o wiążącym charakterze.

(por. pkt 39, 40–43; pkt 1 sentencji)

2. Prawo Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że sąd krajowy rozpatrujący spór dotyczący zgodności z prawem obowiązku taryfowego nałożonego przez krajowy organ regulacyjny (KOR) w odniesieniu do świadczenia usług zakańczania połączeń w sieciach stacjonarnych i ruchomych może ocenić proporcjonalność tego obowiązku w świetle celów określonych w art. 8 dyrektywy 2002/21 w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywy ramowej), zmienionej dyrektywą 2009/140, a także w art. 13 dyrektywy 2002/19 w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej i urządzeń towarzyszących oraz wzajemnych połączeń (dyrektywy o dostępie), zmienionej dyrektywą 2009/140, i uwzględnić okoliczność, iż wspomniany obowiązek taryfowy służy wspieraniu interesów użytkowników końcowych na rynku detalicznym, który nie może podlegać regulacji.

W istocie z art. 8 ust. 4 i art. 13 dyrektywy o dostępie oraz art. 8 dyrektywy ramowej wynika, że gdy KOR przyjmuje decyzję, w której nakłada on obowiązki na operatorów KOR winien upewnić się, że owe obowiązki odpowiadają ogółowi celów określonych w art. 8 dyrektywy ramowej i w art. 13 dyrektywy o dostępie, a mianowicie po pierwsze, że opierają się one na charakterze stwierdzonego problemu, są proporcjonalne i uzasadnione w świetle celów określonych w art. 8 dyrektywy ramowej i nakładane są dopiero po przeprowadzeniu konsultacji zgodnie z art. 6 i 7 dyrektywy ramowej, oraz po drugie, że zmierzają one do promowania wydajności oraz zrównoważonej konkurencji i maksymalizacji korzyści konsumenta. Podobnie w ramach kontroli sądowej wspomnianej decyzji sąd krajowy powinien zapewnić, aby KOR spełnił wszystkie wymogi wynikające z celów określonych w art. 8 dyrektywy ramowej i art. 13 dyrektywy o dostępie. W tym względzie okoliczność, że obowiązek taryfowy jest oparty na zaleceniu 2009/396, nie pozbawia sądu krajowego uprawnienia do kontrolowania proporcjonalności tych obowiązków do celów określonych w owych artykułach.

Sąd krajowy nie może natomiast, przy dokonywaniu sądowej kontroli decyzji KOR, wymagać od tego organu, aby wykazał, że obowiązek taryfowy faktycznie realizuje cele określone w art. 8 dyrektywy ramowej. Nałożenie na KOR takiego ciężaru dowodu pomijałoby bowiem okoliczność, że przyjęcie obowiązków regulacyjnych zasadza się na prospektywnej analizie zmian na rynku, która, celem rozwiązania stwierdzonych problemów z konkurencją, jako punkt odniesienia przyjmuje działania lub koszty efektywnego operatora. Tymczasem przedstawienie takiego dowodu dotyczącego środków ukierunkowanych na przyszłość jest niemożliwe lub nadmiernie trudne.

(por. pkt 48–51, 55, 58–61; pkt 2 sentencji)